

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema opravištvu, ulica Torrente 12.

EDINOST

Edinost.

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

v Edinosti je moč

Vera in cerkveni jezik.

Notranja politika postavila je nas Slovence v tako kritičen položaj, da moramo zabraniti vsak medsebojni prepir, da smo močni na zunanji. Zato se nam za sedaj ne zdi umestno, ako se z pranjem slovenske liturgije razburjajo duhovi, ker smo že enkrat rekli, da to prašanje za sedaj še ni tako pereče.

Ker je pa „Soča“ prinesla o tem daljši članek od ciciljanske strani, in se v njem nahajajo nekateri nazori, ki nam popolnoma ne ugajajo, hočemo o tem vendar nekaj besedi spregovoriti, pa sine ira et studio, da se pojasnijo pojmovi, in se zabrani nadaljno razširjanje slovenskemu jeziku neugodnih nazorov.

Da se zabrani vsakršno sumničenje in odstrani vsaka dvojba, izrekamo takoj, da za pravoslavje ne gojimo nobenih simpatij. Res je namreč, da je, kakor ciciljanec pravi, pravoslavje nekako leseno in odrvenelo. Podobno je odsekanej veji, ki se mora posušiti, ker iz korenin ne dobiva novih moči. Da v pravoslavju ni nobenega življenja, vidi se iz tega, ker se za razširjenje Kristove vere nič ne trudi, ko ima vendar v Aziji toliko priložnosti. Izveličar je rekel: „Učite vse narode in kršćujte jih v imenu itd.“ Naši katoliški misijonarji to delajo z največjo težavo, zakaj pa pravoslavna duhovščina ne? Tudi protestanti in anglikanci o tem nič ne delajo.

Ako pa katoliško cerkev kot pravo spoznavamo, prašamo pa nasprotno: Kaj nas briga latinski jezik? Latinisti nas hočejo uveriti, kakor bi bila katoličanstvo in latinščina dva nerazdružljiva pojma.

To pa naj povedo kakej kmetici, ki o cerkveni zgodovini nima nobenega pojma in ki morda misli, da sta Jeruzalem in Rim tako blizo skupaj, kakor Trst in Gorica.

Ali mar ne vemo, da so bili prvi kristijani Judi, ki gotovo niso dosti latinski znali. Pozabiti pa ne smemo, da je bil takrat grški življenjski razširjen po vsem vzhodu. Po balkanskem polotoku, po malej Aziji, po Egiptu je bila grščina običajni jezik, in tudi Judi ali Hebrejci so bili v vednej dotiki z Grki in grško govorečimi. Grški jezik je bil znan pa tudi

v južnej Italiji, in še v Rimu ni nobeden veljal za omikanca, če ni znal grški. Iz grških imen nekaterih apostelov smemo sklepati, da je bila grščina tudi uže v Galileji močno razširjena. Ko so tedaj aposteljni prestopili meje Palestinske, nalezli so povsod na grško govoreče ljudi. V tem jeziku so tedaj vero oznanjali, v tem jeziku dopisovali vernikom.

Sveta pisma spisala so se najprej v hebrejskem in grškem jeziku, in še le pozneje prevedla na latinsko. Grki so bili omikani narod, imeli so velike šole v Atenah, v Carigradu in v Aleksandriji. Vrlo so gojili vednosti in umetnosti, in so Rimce kot surove barbore zaničevali še potem, ko so jim morali pokorni biti. Zato pa tudi znanje latinskega jezika v vzhodnih deželah ni bilo dosti razširjeno, tam je povsod gospodovala grščina. Kaj enacega se godi danes v Alzaciji in Loreni, kjer se prebivalci nočejo učiti nemščine, čeprav so Nemcem podvrženi.

Pri takih razmerah je naravno in nedvombeno, da se je grški jezik rabil tudi pri daritvi sv. maše. Prvotna jezika krščansko-katoliške cerkve sta bila tedaj hebrejski in grški. Pri teh besedah naše latiniste gotovo kurji pot polje; zato jim rečemo v tolažbo, da reč ni tako strašna; kajti apostelj sv. Jakob mlajši gotovo ni bil pravoslavni razkolnik, čeprav je bil škof v Jeruzalemu in se v cerkvi posluževal hebrejskega jezika. Tudi ni verjeti, da bi bila sv. Pavel in sv. Janez evangelist razkolnika, ker sta imela največ z Grki opravka in sta uvedla grško bogoslužje.

Drugače pa je bilo na zapadu. Od Grkov zaničevani Rimci zdeli so se zapadnim narodom omikani narod. Tako se tudi v naših dneh Nemci zde Francozom in Lahom barbaričen narod, Slovani pa imajo Nemce za omikane. V Španiji se je latinski jezik kmalo razširil. Tudi keltijski ali vlaški narodi v Galiji (sedajni Franciji) in Britaniji (sedajni Angliji) so prostovoljno popustili svoj jezik in si pridčili latinščino, še predno so se pokristijanili. Naravno je tedaj, da se je na zapadu uvedlo latinsko bogoslužje, ker je bil v teh krajih latinski jezik najbolj znan. Še Nemci se latinščini niso ustavljali, ker so bili z Rimci in Galci v vednej dotiki. Mnogi nemški mladeniči so služili v rim-

skaj vojski, drugi so se latinščine naučili v prometu. Svoj jezik so Nemci malo čislali, kar vidimo iz tega, da so do novejšega časa nemški učenjaki pisali vse v latinščini. Toraj se latinščine tudi v bogoslužju niso branili.

Tako so bili tedaj trije cerkveni jeziki, namreč hebrejski, grški in latinski. Tako je bilo še za časov sv. Cirila in Metoda, kajti Cirilovi nasprotniki so mu očitali slovansko bogoslužje in so rekli, da se sme Bog samo v treh jezikih častiti, namreč v hebrejskem, grškem in latinskem.

Ako bi bila uže takrat latinščina edini jezik katoliške cerkve, bili bi nasprotniki rekli, da se mora Bog samo v latinskem jeziku častiti. Jasno tedaj vidimo, da se je edinost katoliške cerkve ohranila do časov sv. Cirila in Metoda, čeprav so bili v bogoslužju navadni trije jeziki. Vzhodna cerkev nikakor ni odpadla zavoljo tega, ker se je posluževala grškega jezika, ampak iz političnih uzrokov. V poznejših časih je bil namreč Carigrad glavno mesto rimskega carstva, Rim pa je svoj blišč zgubil. Oholi Carigrajski patriarh Fotij se toraj ni hotel pokoriti Rimskemu papežu. Posvetna oblast mu razkola ni branila, ker je njej ugajalo, da postane neodvisna od Rima tudi v cerkvenem oziru, ter dobi s Carigrajskim patriarhatom tudi vso cerkveno oblast v roke.

Tako se je tudi angleški kralj Henrik osmi odcepil od cerkve, da je v svojej roki združil posvetno in cerkveno oblast.

Sveta brata Ciril in Metod sta na svojem potovanju kmalo spoznala, da je slovanskega naroda kakor listja in trave, da je razširjen po velikih in prostornih deželah, in da Slovani ne umejo ne grškega, ne latinskega, ne hebrejskega jezika. Spoznala sta toraj za potrebno, da se k dosedajšnjim trem cerkvenim jezikom pridruži še četrti, t. j. slovanski. To je tista priprosta resnica, ki je Ciciljanci in mnogi drugi nočejo umeti.

Vlahi ali Kelti so se prostovoljno polatinčili; Nemci pa so latinščino vsaj kot cerkveni jezik ohranili, večina Nemcev pa se je odcepila od cerkve. Nam pa ni treba, glav si beliti, zakaj Nemci niso zahtevali bogoslužja v svojem jeziku. Najbrž so sami spoznali, da njih jezik, kakoršen je takrat bil še nerazvit in reven, ni za kul-

turno rabo. Vse to nas Slovence nič ne briga. Naš jezik je bil poleg hebrejskega, grškega in latinskega sprejet kot četrti cerkveni jezik, in pri tem ostanemo!

Da so pa tudi grški duhovniki priznavali vrhovno oblast Rimkega papeža, spoznamo najbolje iz vedenja sv. Cirila in Metoda, ki sta bila iz Soluna in Carigrada vajena le grške liturgije, pa sta vendar slušala na klic papežev in se šla v Rim opravičevati. Ako bi bili vzhodni kristjanje tega menjenja, kakor so zdaj, da namreč papež ni več, nego patriarh, in da mu je Carigrajski patriarh enakovreden, tedaj bi bila papežu odgovorila: „Tebe to nič ne briga, midva sva poslana iz Carigrada in sva odgovorna Carigrajskemu patriarhu, ne pa Rimskemu.“

Prav sv. Ciril in Metod najbolj pričata proti pravoslavju, kajti s pokorščino do sv. Petra stolice sta priznala nje vrhovno oblast, katero pravoslavje taji. Pričata pa tudi, da takrat še sam Rim ni za potrebno spoznal, da bi se morala Božja služba pri vseh narodih opravljati v latinskem jeziku; kajti papež je slovansko liturgijo potrdil in oba brata v škofa posvetil. (Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V seji poslanske zbornice dne 14. t. m. je vlada predložila zakonsko osnovo glede pobiranja davkov do konca meseca marca 1888. Poslanec Bertolini je interpeliral glede naučnega ministra naredbe, vsled katere je bilo odpravljenih nekoliko srednjih šol. Poslanec Tausche in Heilsberg interpelirata zaradi nekaj napetosti pri preskrbovanju vojske. Poslanec Vašaty interpelira zaradi neke neutemeljene prepovedi českega taborja zoper naredbo naučnega ministra glede srednjih šol. Poslanec Pfeifer interpelira zaradi odpravljenja gimnazije v Kranju. Poslanec Gregr priporoča predlog, po katerem se ima zahtevati preklic srednje-šolske naredbe ter naj se ta predlog izroči odseku 36 udov. A ta predlog ni našel dovolj podpore, zanj so glasovali le mladi Čehi in trentinski

nek hrvatski častnik, prijatelj v obče špštovanega uradnika gospoda Črnca!

Matiček ni tega čul; on je imel druge reči. — Veš kaj, rekel je Jurčetu, meni dopadajo bolj take ženske, ki so malo „čubaste“ in ki imajo velika ušesa — to se ve, da tenke noge niso spet nič!

Im, tvoja je umrla, tvoja Marjeta, in kako je bila velika in močna! beseduje sožalno Jurče. — Si se mar jokal tisti dan? —

Nič, odreže se naglo, saj takrat ni bila več lepa.

Sedaj ti bo treba druge in čubastih ne manjka; lahko ti bo! — Jeli res Marjeto žganje umorilo?

Da! — dragi Jurče! — Pa naj jo; tako močne si ne želim več! Veš, kaka lica sem imel, če sem jo obiskal po nesreči pijano? Pustiti je pa nisem bil gospodar, kaj pa še!

Ne sanjarita tega, prosim vaju! Recimo, da se vpišemo! — silil je Stokoljev — Matiče počasi odpira svoja obilna usta spoštljivo gledajoč na svojega soseda Nacetu, ki se ni več takol zmešanih brk, da bi h krati pritrčila; kar se je tudi zgodilo, če tudi počasi.

V sobo stopi Cinkovič, kateri, to čuvši, ju v tem pokrepča i pouči. — Na to se prikažejo še Strašanski, Jernačev in zadnji Mahovec.

Liter, ne? praša smehljajoča se Rezika, odmikaje stolico, češ, naj bi Cinkovič tam sel.

PODLISTEK.

Spomini.

(Dalje.)

IV.

Pred vojašnico sta sedela dva vojaka in kadila iz velikih dobro natlačenih pip. — Štokaljev Jože začne: Presneto, jaz ne bi se dal tako zmečkati, kakor so oni dan tistega Istrana na trgu policajji!

Pa zakaj? seže mu sokadilec v besedo.

Zato ker je zakričal „živio“ mesto „eviva“. — Zgrabili so ga in zlagali se, da je še nekaj zakričal drugega. Ali to ni res! Jaz sem pa slišal na svoja ušesa tam pa tam klic: „eviva Italija“. Na nekem vozu jih je celo več tako kričalo, ko so se hoteli odpeljati. Nadzornik policajev jih pa ni hotel prijavit, ampak je prav srčno hvalil njih konje, rekoč: Ala, kako lepe konje imajo, to je kaj krasnega, meni se dopadajo prav! itd. — To je pa govoril, da bi bližnji stojiči ne čuli onih prepovedanih klicev. — Ko so pa žendariji vendar nekaj tacih kukavič vjeli, rekel je gospod glavar, da se ne sme kar tako dlabiti ljudi in vse jim šteti v greh.

Oba potipata po žepih, namigneta si in hajdi gasit nesrečonosno žejo! — Da bi človek dejal, nista imela dosti okroglega. No, nekaj pa je le bilo.

Tam so uže bili Kočevarjev Matiče, Jurjev Jurče, kateri se je pri vsakem kozarci od podbradka oblizol z debelim jezikom. Z njima pri mizi bilo je še več drugih, a vsi so bili kolikor toliko navdušeni. Kape so si nekateri na zatilnik potisnoli. — Govorilo se je glasno, in stavki — da so dobili svojo moč in veljavo — dičili so se — kakor mora to uže biti — z mnogimi primojduši, vrati itd. — Štokaljev in njegov prijatelj sta uže „frajtarja“, vendar sta govorila še slovenski in celo k prostakom sela, (bodemo uže videli, zakaj) — Matičev sosed je sedel mirno, a vino mu je gledalo iz oči. — V takih položajih je pa on pričel svoje velikanske vedno zmocene brke vihati, pa kako vihati? — Z levo roko ni mogel tega važnega dela nikedar opravljati, le na desno mu je šlo: dosledno tudi, da je on le desno plat pod nosom vil, in katero je res speljal skoro do čela, med tem ko mu je druga plat visela in polu ust kakor metla pokrivala. — On ni tega vedel, ali radovedna Rezika, povsod svoj nos vtika-joča, koja je to opazila in se spustila v glasen smeh! — Nace — tako mu je bilo ime — videč, da se njemu smeje in vanj z očmi meri, vstane in reče povsem osorno: Kaj pa je tukaj! jaz hočem vedeti, čemu se mi smejate?

Pa evo! — ko so se piveci nanj obrnoli, začel se je po vsej sobi smeh in krohot. — On je kar strmel nad neumneži in mislil, da jim manjka malo soli.

— Nu, Matiče ga je rešil iz zadrege s

tem, da mu je oni nesrečni rogel potisnil in zmotil! — Ali Nace zarjove:

Pri moj dunaj, da ste vsi, vsi prifrkneni! drugi pot bom pa skušal obe strani zavihati, potle pa počite od smeha; pa le, saj vas ni škoda!

Kvel ščavo že štupido! čul se je iz kota nek glas.

Mar se bomo tedaj zavezali, prične Štokaljev, dajati tiste male krajcarje, da bomo kaj brali, kaj deste?

Kaj se boš vruga vmišljal! — krikne Nace jezno z spet povaljanimi brkami.

A jaz bi! — tudi jaz! rečeta dva iz družbe in še več jih prikima; — to bo koristonosno in kratkočasno!

Matiče, ki je sedel pri nasajenem Nacetu, odreže se takole:

Jaz sem te naše reči nekemu stotniku naznanil in on se ni mogel našej neumnosti načuditi. — Rekel je, da v svojej mladosti je bil tudi on „a Bindišer“, a sedaj da je čist „tajčev“, in tudi mi, da bi lahko imeli toliko soli v glavi, da bi nam ne bilo treba biti vedno Slovincem!

Skoraj da imaš prav — kima Jurče. — Za kratki čas se gre vasovat, a? to, to! — ali pa se pove katero gšihste, kakor tisto, ko sem jaz šel nekoč po noči; vrat ni bila še zaprla — —

Molči, molči! — Vemo to, saj si jo uže stokrat povedal! zavpijejo vsi nanj in zamaše ušesa. — On umolkne.

Štokaljev je še enkrat začel opisavati korist in potrebo zgoraj omenjenega s živjo besedo. Pravil je, kako na to dela

klub, skupaj 16 poslancev. Poslanec Bendi in Hallvich sta predlagala ustanovitev državne umetniško-obrtno šole v Pragi in sprejem v letošnji proračun. Poslanec Steinwender je predlagal, naj se naroči poljedelskemu ministru, naj vredi zadruge, katerih namen bo skrb za uboge i njih preskrbovanje s živežem.

Potem je finančni minister dr. vitez Dunajewski predložil proračun za leto 1888. ter ga razlagal; po tem proračunu bodo znašale za leto 1888. potrebščine 335.715.753 gl.; dohodki pa 514.471.836 gl.; kaže tedaj primanjkljaja 21.243.317 gl. Za leto 1887. so bili proračunani troški na 537.221.802 gl.; dohodki pa na 509.546.594 gl.; primanjkljaj toraj na 27.675.208 gl. — V ta proračun pa ni vzet izvenredni kredit za vojaške namene, kateri ste delegaciji meseca marcija dovolili. Tudi se ni v račun vzelo tistih 11.961.735 gl. ki so se dovolili kakor izvenredna potrebščina za oboroženje deželne brambe in črne vojske. Troški za skupne zadeve so za 2.048.916 gl. nižje proračunani od leta 1887., tako tudi pri ministerstvu notranjih zadev za 105.132 gl. in pri ministerstvu za deželno bran za 11.961.735 gl., naučno ministerstvo pa za 251.727 gl. višje. Vsa potrebščina trgovinskega ministerstva znaša 137.584 gl. manj, nego v letu 1887., poljedelskega ministerstva 425.803 in pravosodnega ministerstva 101.798 gl.

Povišali pa so se potrebščine pri obrestih državnega dolga vsled novega zajma, pri počitninah, subvencijah in dotacijah.

Povišanje dohodkov za 4.925.242 gl. mimo leta 1887. bo izviralo večinoma iz rastočih rednih dohodkov, iz zemljiškega davka, hišnega davka, iz dohodnine, pridobitnine in užitnine, iz carine in pristojbin od pravnih opravil, kakor tudi iz poštne in brzojavne in poštne hranilničnih pristojbin ter iz prometa državnih železnic. Minister dalje naglašja, da se finančne razmere niso take, da bi se moglo ustreči mnogim tirjavam na gospodarskem in kulturnem polju, kakor tudi v interesu ojačenja vojne moči, zato pa vlada v kratkem času predloži z ogersko vlado dogovorjene zakonske osnove glede davka na cukar, žganje in pivo. Še le potem, ko se sprejmejo te zakonske osnove, mogoče bo vladi s predrugečo neposrednih davkov zlažjati bremena ubožnišemu prebivalstvu. Minister h koncu pravi, da mu bo mogoče, vsaj večinoma, primanjkljaj pokriti iz blagajničnih zalog, ako ne nastanejo nepredvidni dogodki.

Potem se je nadaljevala razprava o poštne hranilnicah; govorili so Menger, trgovinski minister, Steinwender in Türk in sklenol se je prestop v podrobno razpravo. Poslanec Vitezić je interpeliral ministra notranjih stvari; ali mu je znano, da je vodstvo isterske hipotekarne banke proti jasnej določbi dotičnih pravil samoblastno zvišalo doneske za upravo, in hoče le odpraviti to nezakonito postopanje. Roser je predlagal razširjanje postopanja o malenkostih. — Včeraj je bila zopet seja.

O Poljaki se ni gotovo, kako se bodo vedli o pravdi zoper naučnega mi-

nistra. Od ene strani se poroča, da ostanejo Poljaki Čehom zvesti in da se je poljskega kluba načelnik posvetoval z ministroma Zemialkovskim in Dunajevskim o razporu mej Čehi in ministerstvom in določilo se je neki, da na interpelacijo Gauč in Rieger skupno sestavita odgovor. Od druge strani pa se poroča, da se vrše mej Chlumetzkyjevo stranko in Poljaki tajni pogovori za slučaj, ko bi prišli liberalci zopet na državno krmilo.

Hrvatski ban je odpotoval na željo ministra Tisze na Dunaj, kjer se je mudil več dni. Pravijo, da je hotel tam vplivati zaradi znane Zagrebške pritožbe.

Vnanje dežele.

Srbski kosaniški okraj uže dalj časa napadajo Arnavti, ki ropajo, požigajo in more. V zadnjem času se ti napadi ponavljajo skoraj vsak teden tako, da je ubogo ljudstvo uže vse zbegano. Srbska vlada je sicer na 40 ur dolgeje meji postavila 50 stražnic, na katerih straži 250 vojakov, vendar ti ne morejo zadosti varovati meje; tudi žendarmerija ne more braniti napadov. Temu se pa ni čuditi, ker dokazano je, da se mej napadovaleci nahajajo navadno tudi turški vojaki, večinoma Albanci, ki se udeležujejo pri ropih svojih rojakov. Turška vlada sicer to taji, bodi si, da o teh ropih ne vé, ali pa neče vedeti. Srbska vlada bo tedaj primorana, zoper ta zla ukrenoti posebne naredbi; ukazala je svojemu zastopniku v Carigradu, naj z vso odločnostjo zahteva, da turška vlada ukrene, kar treba za varnost na srbskeje meji. Enako hoče ustaviti tudi naseljevanje Črnogorcev.

Italijanski državni zbor se odpre 16. novembra s prestolnim govorom. Pečal se bo posebno s trgovinskimi pogodbami.

Na Francoskem se vedno peró Caffarelovo umazano perilo. Boulanger je bil zarad razžalitve vojnega ministra obsojen v tridesetdneven oster zapor, ministerski svet razsodi, ali se mu vzame tudi poveljništvo.

Španjska vlada je priporočila evropsko konferenco glede marokanskega prašanja. Nemčija, Francija in Italija so ta predlog uže sprejele.

Iz Carigrada se poroča v Reuter-Bureau, da je turška vlada izjavila, da se z bolgarskim prašanjem ne bo več pečala, ker Rusija njenih predlogov ni sprejela. Dotično poročilo hoče vedeti, da je shod Bismarka s Crispijem turškeje vladi dal tak pogur. Mi o tem dvomimo; politika turške vlade je zavlačevanje; da bi se pa ruskeje vladi postavila po robu, tega ne moramo verovati.

Abesinski kralj je pooblastil ruskega kosaškega hetmana Ašinova, da mej Kosaki nabira prostovoljce za abesinsko armado. Ašinov je srečen pri tem poslu, kajti oglasilo se jih je ogromno število, ki hočejo poskusiti svojo vojaško srečo v Afriki.

Na Kitajskem v mestu Dublašan, blizu ruske meje, uprli so se vojaki. Uporniki so umorili štir častnike in enega generala ter tri utrdbe zažgali. Kitajski poveljnik je pobegnil, uporniki so se polastili vsega živeža in srebra v državnih

ne bi se jim tako godilo! — Vidite, kako so znali njeno ljubezen — celo njeni ljubinec — ceniti! — Bodi to našim mnogim deklicam v izgled . . . !

Tako naj se vsem godi! — dvigne čašo Cinkovič, ki narod svoj zatajevaje bratijo se z Lahi in lahoni!

In tistim tudi, ki se na tak način bratijo z Nemci in nemškutarji! — zakriči Štokoljev in trkne pri svojem omizji.

Jernačev je še marsikaj govoril in se pri tem tudi velike noči spominjal; kajti takrat pojde k svojej odkritosrenej Lojzki, katera ne ve še dosti, kaj je nesreča, prevara ali ljubosumnost, ona le za njim vzdise!

Slava in Strašanski sta bila zadeta, žalostna po razjasnenji Jernačevega, dasi tudi sta uže prej skoraj vse to vedela. Slava je večkrat stisnil skozi zobe: nesramni in prevarljivi Lahi!

Cinkovič je rekel vojakom pri odhodu, da jim želi vso srečo v novo osnovanem društvu. — Strašanski in Slava sta šla leč; Cinkovič pa je šel povpraševati svoja druga Cigojevega in Besednjaka v drevored, sta-li našla Vitoroviča pri prepovedanem sadji, to je v družbi z Angelejško. —

Za eno uro je vse spalo, le oblaki so še nezaspali plavali nad mirnim svetom ter z bliskom pretili in svarili vredne i nevredne zemljane! Jastrebovič.

denarnicah. Tam naseljeni Rusi s Kitajci vred so pribežali v mesto Čagurčak pod varstvo ruskega konzula, ki je iz mejne trdnjave Bahtaj poklical sotnijo Kosakov za varstvo.

DOPISI.

Iz Škrbine, 16. oktobra. — Povsod, kamor pridem, slišim tožbo: Kako bomo živeli in davke plačevali, ker nismo nič pridelali! Tako govori ubozi Kraševci zaradi velike suše, katera je vse požgala. Tudi pri nas v Škrbini je tako z domačimi pridelki. Pa, hvala Bogu, imamo pa na vipavskeje zemlji vinograde, kateri so nam bogato obrodili, kakor se račun nad 2000 hltlr. vina prav okusnega in sladkega. Zaradi izvrstnega vina vabimo kupce, naj pridejo si ga kupovat; prodaja se po gl. 10 do 12 hltlr. Kakor se vidi iz dop. Edinosti šte. 76 ustanovi se tukaj bralno društvo; uže se je izbralo 30 udov z gospodom županom na čelu v ta namen, on se močno trudi za to koristno stvar, da se bo mladina gojila in izobraževala, ne pa po krémah denar zapravljala. Misli se društvo prvi dan januarja 1888. odpreti pod imenom „Doneči Zvon“. Tudi se je čitalo o novih orgljah, da 16. oktobra prvokrat zapojó, ali niso, ker so naši očaki spoznali, da so orglje, za katere so se pogodili z mojstrom, za našo cerkev premajhne, zato so novo pogodbo z mojstrom naredili za 2035 goldinarjev, ker so stare v bližno vas prodali za 200 gl., 300 gl. pa so starešini in župan iz lastnega žepa podarili in tako nove orgle v Škrbinskeje cerkvi za Božične praznike prvokrat zapojó. Za vse to gre hvala našemu gospodu županu, da bi mnogo let še županoval, ker je oče ubogim. Za njegov trud se mu srčno zahvaljujemo. Škrbinec.

Iz Križa pod Sežano, 12. oktobra. — V 80. številki „Edinosti“ smo čitali iz sežankega okraja dopis, v katerem dopisnik hvali čestni odbor sežanski, kriške vaščane pa sumnič in obrekuje.

Iz njegovega dopisa se lahko spozna, kam pes tace moli, ker skušnja uči, da kdor hvali posameznika ali kak odbor, hoče si ga pridobiti in rabiti za svoje namene. To pa sl. čestni odbor sežanski dobro umeje, posebno pa načelnik, gospod Rajmund Mahorčič, ki je uže javno nevoljnost izrekel za tako javno hvalisanje. Dopisnik nadalje čestnemu odboru tako rekoč s prstom kaže delo in s tem čestnemu odboru nečast dela, sebe pa na zvon obeša, ker hoče več znati, kakor tisti, ki so uže skušeni in za taka dela poklicani. Nadalje našteva več slučajev nevarnosti, za katere pa le on vé; ako pa stare ljudi prašaš, ne vedó pripovedati o nobenej nezgodi zaradi ključa na skladovneje cesti v Križu, da je kak žganje pivcev v kak klanec zavozil, temu se ni čuditi, saj to se lahko v vsakej vasi na Krasu pripeti. Mi gotovo nismo protivni zboljšanju ceste, pripravljani smo kaj žrtvovati za zboljšanje ceste, pa ne po dopisnikoveje želji in v našo veliko škodo, da bi se cesta speljala le za njegove namene po nekem neprimernem kraju, to uže dobro vemo zakaj, to uže vrbci po strehah čivkajo.

Mi ne bi odgovarjali, a prisiljeni smo, da nas ne bode svet pokrival sodil; dopisniku pa svetujemo, naj ne zaničuje pošteni ljudi, da sebe na svečnik postavlja; kdor tako počenja, podoben je onemu praznemu klasu, ki se je povzdigoval nad polnimi, pa je ostal vender le prazen.

Berje pri Rifenbergu, 12. oktobra. [Izv. dopis]. — Jako veselo mi je poročati Vašem cenjenemu listu o letošnjeje vinskeje kvaliteti. Trgatev je dovršena skor brez izjeme, v našo zadovoljnost, pri jako lepem vremenu. „Peronospora“ tudi ni bilo treba preganjati ne z apnom, ne z bakrenim vitrijolom; kajti, došel je pred par meseci glas, da bodemo imeli v Rifenberg-u poduk, kako se ta nesreča preganja; pozor, poduka ni bilo, potovalnega g. učitelja e. k. km. družbe tudi ne, le strah njegovega prihoda je „peronospora“, prepodil.

Cena letošnjemu vinu je gl. 11.12. do 13. hl. toraj bratje Kranjci, ne prezirajte dobre kapljice in jako primerne cene; kajti mnogi trdó, da od 1834. l. ni bilo tako izvrstne kapljice.

Pred 14. dnevi je potoval nek agent po Vipavskeje dolini, pod imenom neke firme (mogoče ponarejene) in je mnoge opeharil, nosil je vzorce za obleko, kdor si je naročil obleko, moral je dati predplačila gl. 1 kr. 5, minolo je že 8 dni po določenem obroku, obleke pa vendar ni.

Oni postopač v gosposkeje suknji je bolj male nego velike postave, okoli 36 l. star, ima črno-ruse brke, toraj pozor.

Rad bi še nekaj omenil, pa bojim se spuščati v javnost, ker nisem dosti podučen z današnim političnim podnebjem; pa zanašaje se na svojo poštenost, vendar smem vprašati gosp. dopisnika od dne 10. sept. t. l. št. 73. Vašega cenjenega lista, da je oblekel plašč brejskega dopisnika, ker sam pravi, „da tukaj ni inteligencije, ampak da smo brez izjeme kmetje, bolj ubogi nego bogati“. No, gosp. dopisnik, le ostani pri polnih loncih, ne hodite v našo puščavo umirat.

Da pa imamo vseh pet početkov, to je istina, ko bi ne poznali svoje težnje, kakor je gosp. dopisnik navedel, ne bi bilo treba gosp. dopisniku pošiljati svojih agentov po Krasu bobnat in ropotat, da se mu volk bliža.

Da so pa prišli Kraševci z bojnim škitom v podobi pooblastil, ona umazana pooblastila so bila pri bližnjih sosedih vdobljena s pogojem, da se dospo do zaželjenega cilja, t. j. do Braniške ceste.

Občudovati pa je gosp. dopisnika, ker je poln razuma, čistega značaja, gorak za narod, in kliče na dvoboj pri domačem ognjišču. Ali ne vé gosp. dop., da naši častniki imajo dovolj dela bojevati se in pozetati za svete pravice naroda, ne pa tratiiti prostora za domače hujskanje in zdražbo občinarjev.

Na željo več Brejskih občinarjev.

Iz St. Viškogorske okolice dne 11. oktobra. [Izv. dop.] Draga „Edinost“! Dovolj mi malo prostora iz našega opustošenega kraja. Zakaj opustošenega? lahko bi kdo rekel, kajti kdor je bil tukaj dne 9. t. m., mislil bi bil, da je vsega polno po našem kraju. Kamor se je človek obrnil, povsod mu je donela na ušesa godba. Bilo je vse radostno in židane volje. Še možje niso zaostali; vsak, kdor je le mogel, privoščil si je ta dan kupico dobre božje kapljice. Slišati je bilo veselo ukanje in petje, da je bilo joj! Napravili so namreč tukajšni fantje na obeh koncih vasi plesne zabave. Zakaj na obeh koncih? — Zakaj ne eno samo skupno? Iz tega se tedaj dosti jasno vidi, da tudi tukaj je mej fanti grda razpertia, da ni složnosti, ki bi delala čast sedanjeje mladini. Čital sem tudi v predzadnjeje št. „Soče“, kako nek dopisnik toži zoper naše starodobne, a vendar še ne zatrite neumnosti. To se mi pa ne zdi prav, da g. dopisnik čine enih odkriva, čine drugih pa zakriva.

Pravi namreč, kako so štirje fanti suroveži, pozivljali druge tukajšne fante na „šnajd“, ako imajo kaj „kurajže“ ter potem upili in razsajali po vasi kričeč: „ker fantov ni, pa vi deci ven!“ Temu pa ni bilo povsem tako. Res je, da so bili oni štirje fanti v krémi v enej sobi, drugi pa vsi v drugeje, ter so se res malo pričkali. To se pa skoraj vsakikrat zgodi, kedar „bric“ po glavéh roji; pri takih prilikah so se pa tudi oni, ki imajo ljudstvu najlepši zgled dajati, že večkrat za norce pokazali. Potem se napravijo oni štirje domov, pa niso delali hrupa po vasi; drugi fantje, menda nekaj še otroci, pa za njimi z kolmi, kamenjem, da še celo sekuro je nekdo mislil rabiti; le sreče, da mu je bilo spodletelo. Ti štirje fantje, pravi junaki vsi, trije od njih vojaki, doslej pošteni, še zmeraj v dobrem glasu, kateri niso še nikoli nobene rabuke povzročili, mislili so si: To bo vendar nam sramota, da bodo tako za nami pohajali gorski otroci oboroženi. kot bi bili mi razbojniki in bi imeli nas aretirati in pri tej prič zakadili so se v nje s pravim vojaškim „sturmom“ ter jih hipoma razkropili na vse strani in zaplenoli omenjeno sekuro kot „corpus delicti“, ako bi bil potreben. Če pa niso bili tako urni, bili bi jih drugi gotovo pretepli ali pa Bog vé še kaj naredili. Pisal je tudi omenjeni dopisnik, da so sedaj omenjeni štirje fanti napravili ples, drugim k ljubju. To pa ni istina; kajti oni niso nobenemu branili, ako je hotel k njim pristopiti ter so bili z njimi v društvu tudi fantje družih krajev. Ves čas pa ni bilo slišati nobene žalbesede. Napravili so pa tudi drugi še le potem na drugim koncu vasi zopet ples. Zakaj? Zato ker so bili drugim sovražni. To ni bilo prav.

G. dopisnik „Soče“! Taka dejanja so v resnici graje vredna in grajam jih tudi jaz, ker to je v sramoto občini, ako niso fantje složni in prijazni med seboj; še grše pa je, ako ni varen človek idoč skoz vas po noči. Zelo grajevredno je to, ali grajati se mora le na sploh in pravično, brez razločka, sicer se napravi hujše sovraštvo od prvega ter lahko pride nekrivi v zamero.

Ako je Vam pa res mar za slogo in prijaznost fantov, delajte na to, da drugičkrat napravite „bralno društvo“ primerno veselico s plesom. Potem bi po mojih mislih sedanje mrzenje fantov popolnoma zmrznolo, ker bi jim ne bilo treba napravljati plesov na svojo roko. To bi bilo prav, kaj ne?

Upam in želim take skupne veselice ter kličem: Na svidenje! Gorski.

Iz Celovške okolice, 14. oktobra. — (Kupčija z sadjem. Dober svet kmetovalcem. Židovi v Celovcu.) — Sadja smo letos še precej imeli, pa na Celovškem trgu se nič prida ne dobi, in še to je drago. Uzrok pa je ta, da vse boljše sadje iz dežele gre. Po vsej deželi lazijo švabski židovi in pokupujejo sadje, najrajši imajo jabelka. Misli se, da v švabskih deželah, v Virmenberku, na Bavarskem in Badenskem iz naših jabelk „vino“ prešajo. Naj jim dobro tekne, mi Slovenci imamo boljše, pristnega! Ker se sadje tako lahko prodaja, svetuje tukajšnji „Mir“ kmetovalcem, naj se bolj poprimejo sadjarstva; žita pa, ki nima nobene cene, naj le toliko sejejo, kar ga za domačo rabo potrebujejo. Misel je dobra, toda kmetje se držijo starega kopita in se le neradi oklenejo novih reči. Slovenci bi morali Bogu hvaležni biti, da je njih zemlja za sadjarstvo tako pripravna, in bi morali prav pridno vsak prostorček zasaditi z sadnim drevjem. Židovi tedaj delajo zdaj dobre kupčije po Koroškem, pa ne samo z sadjem, temu z vsemi tvarinami.

Njih številno se tukaj čudovito množi. V Celovcu jih je že toliko, da so deželno vlado prosili, naj jim dovoli ustanovitev lastne verske občine.

To se jim je že dovolilo. Najbrž si sinagogo napravijo. To je sicer žalostno v kupčijskem oziru, ker Židi tako radi sleparijo; v narodnem oziru pa nam je vse eno.

Bolj zatirati nas tudi Židi ne morejo, kakor nas nemško liberalna klika. Nasprotno imajo Židi navado, da se kmalo naučijo deželnih jezikov; toraj je upati, da naše slovenščine ne bodo tako zaničevali, kakor Nemci.

Od Karavank, 14. oktobra. — (Bratovščina sv. Cirila in Metoda.) — Ker se v naših dneh toliko govori, naj bi se zopet uvedlo slovansko bogoslužje, kakor sta ga Slovanom priredila sv. brata Ciril in Metod, naj povem svoje mnenje, da se to gotovo zgodi, ako se v katoliško cerkev povrnejo vzhodni Slovani, Rusi, Bolgari in Srbi. Da bi namreč ti sprejeli latinščino, na to ni misliti, ohranijo staroslovenske knjige, kakor avstrijski Rusi, ki so se našej cerkvi pridružili. Kar pa bo dovoljeno vzhodnim Slovanom, to se tudi zapadnim odreči ne bo moglo. Kdor si tedaj želi slovanske liturgije, naj pred vsem dela na združenje vzhodne in zapadne cerkve. Da bi nam Slovanom to milost iz nebes sprosil sv. brata Ciril in Metod, v ta namen je že davno ustanovljena bratovščina sv. Cirila in Metoda. V Ljubljani nas je čest. g. kanonik Jeran v to bratovščino zapisoval.

Moliti pa je treba v ta namen vsak dan en očenaš in češčeno Marijo. Slovenci, pristopajte k tej bratovščini, saj veste, da je le Bog vsemogočen, in da se s pobožno molitvijo vsaka reč lahko izprosi, ako se Bogu zdi, da je nastopil pravi čas za to. Morda je čas združenja vseh Slovanov v eni cerkvi že blizu, in da še prej nastopi, in da nam tudi sovražnik ne bo delal presilnih zaprek, zato moramo Boga vsak dan prositi. Mnogo tisoč Slovencev je že pri tej bratovščini, in njih molitve gotovo ne ostanejo brez koristi.

Domače vesti.

Nj. Veličanstvo cesarica je dospela v nedeljo ob 8 uri 32 min. zjutraj z navadnim vlakom, kojemu je bilo dodano nekoliko salonskih vozov, v Miramar. Vlado sta spremljevala baron Nopca in grofinja Fürstenberg. V pondeljek zjutraj uže se je ukrcala cesarica na parnik „Greif“, koji jo vodi ob dalmatinske obale do Krfa. Nj. Veličanstvo spremlja avstr. og. konzul na Krfu baron Warsberg. Poveljnik parnika je grof Montecuccoli.

Za potovanje Nj. c. kr. Visokosti cesarjeviča in njegove soproge v Gradec je postavljen tale program: 24. t. m. ob 12¹/₂ uri pp. prideta visoka gosta v Gradec, kjer ostaneta tri dni. 27. se napotita v Maribor in Celje ter se povrnta še isti dan v Gradec. Prvi dan, t. j. 24. t. m. bode v Gradcu velika razsvetljava, 25. oficijelni sprejemi in obiski, zadnji dan pa si ogle-

dati Visokosti znamenitosti mesta, 28. t. m. pa se povrnti v Beč.

Potrjena zakona. Cesar je potrdil v isterskem in kranjskem deželnem zboru sklenena zakona, s katerima so se preduglašile nekatere določbe lovske pravice.

Deputacija kranjskega dež. odbora pred cesarjem. Iz Ljubljane se poroča, da je 17. t. m. sprejel cesar deputacijo, kojoj je vodil poslanec g. dr. Poklukar, kateremu so se pridružili poslanci gg. knez Windisch-Grätz, dež. odb. Detela in župan Kranjski Šavnik. Deputacija je razložila Nj. Veličanstvu ogromno škodo, koja nastane Slovincem vsled naredb naučnega ministra. Nj. Veličanstvo je zagotovilo, da se dotične razmere natančno preiščejo ter povdarilo svoje posebno zanimanje za duševni razvoj prebivalcev Kranjske.

Venčanje. Gospodičina Ida Ana Živic, hči poznatega rodoljuba gospoda inženirja Mate Živica, poročila se je dne 17. t. m. z gosp. Rudolfom Schöffmann. Novo poročena naša prisrčne čestitke!

Andrej Zorman. Tržaške Slovence je zadela zopet težka izguba. Nemila smrt je pobrala 17. t. m. 80letnega g. Andreja Zorman, človeka plemenitega srca in skozi narodnjaka. Od kar je živel med nami, podpiral je narodna podvzeta z vsemi silami. Uže leta 1848., ko se je v Trstu osnovalo „Slavjansko društvo“, bil je pokojni med prvimi in najzvestejšimi udi.

— Sedanja „Slovanska čitalnica“, katerej je bil nekaj časa predsednik, izgubi v njem enega najstarejših članov. — Osodopolnega leta 1868. se je udeleževal vseh narodnih shodov ter štel med prve boritelje in bil radi tega od italijanskih nasprotnikov napadan, zaničevan in celo ranjen. Pokojni je zadnji čas uže opešal ter bil več mesecev bolan v postelji. — Bodi mu domača zemlja lahka!

Julij Pirovano, načelnik južnozeleznice postaje v Trstu je umrl včeraj v Milanu, kamor je vsled bolehnosti potoval. — Ravnateljstvo železnice je poslalo v Milan posebno deputacijo, da se pogreba udeleži. Pokojni je zapustil vdovo in 2 otroka.

Šolske vesti. Učiteljica góna. Antonija Lavrenčič je dobila službo na šoli v Trebčah. Dalje so še te-le spremembe: Góna. Marija Michiel pride v Katinaro, góna. Katerina Lusnik je premeščena iz Katinare na Prosek-Kontovelj, góna. Marija Nadlišek pa je premeščena na Vrdelo. Gosp. Franjo Pelicon pride na Vrdelo, na njegovo mesto pri Sv. Križu pa gosp. Anton Giargo. — Góna. Roza Frascatti je nameščena učiteljico ročnih del v VI. razredu na šoli v Barriero.

Parni tramvaj v Barkovlje. Javili smo, da je ponudil nek podvzetnik mestnemu zastopu zgraditi tramvaj na par od trga železnične postaje do Barkovlj. Ob enem je prosil, da mu se prepusti potrebna cesta. Mestni zastop je sedaj odgovoril dotičnemu podvzetniku, da se njegovoj prošnji ne more zadovoljiti, dokler ne izpolni postavnih določb gledé olajševanj za zgradbe lokalnih železnic.

Zgradbe v pristanišču se skoraj prično. Podvzetnik G. pl. Ceconi je uže dal svoje podvzete pri trgovinske sodniji vknjižiti.

Dopolnitveni kontrolni zbor dopustnikov in rezervistov bode dné 10., 11., 12. in 13. novembra pri c. kr. okrajnem pomorskem poveljništvu v Trstu. (Lazzaretto vecchio).

Statistika umrlih. Od 9.—15. t. m. je umrlo v Trstu 74 oseb in sicer 47 moškega in 27 ženskega spola. Po starosti jih je bilo: 13 do 1. leta, 19 do 5., 7 do 20., 2 do 30., 6 do 40., 13 do 60., 11 do 80., in 3 čez 80. let. Minolega leta je umrlo ob istem času 134 oseb, tedaj do 0.44% več. Prebivalstvo je računano na 154.000 duš in to brez vojakov.

Tržaške novosti.

Nesreča. V soboto zvečer je prevrnola burja blizo „Molo Giuseppina“ čoln s tremi mornarji Lloydovega parnika „Jonio“. Dva sta se rošila, tretji pa, nek Nikola Gjuranović iz Zlarina v Dalmaciji, 20 letni mladenič, je utonil.

Poskušen samomor. 62letni krojač Ferdinand Van der Becken je skočil včeraj v morje. Gosp. Marchesan, poveljnik neke ladije, zakotvene v našem pristanišču, je nesrečneža opazil ter mu hitel na pomoč. Posrečilo se mu je izveči starčka iz vode.

Sodnijsko. Vazilij Vujasinović, kaznjence, koji je dne 2. julija t. l. stražnika Vincenca Kovač v koperske ječi težko ranil, stal je 17. t. m. pred sodniki. Ker je z dosmetno ječo uže kaznovan, dobil je poostrenje svoje kazni z enim postom vsake tri mesece skoz 10 let. — Javni služnik Lorenc Verbič je bil obsojen radi razžaljenja Nj. Veličanstva na trimesečno

ječo. — Mesarski pomočnik Josip Tam je dobil radi proneverjenja 4 mesečno ječo. Zapil je svojemu gospodarju, gosp. Ljud. Stinko 219 gl. 96 kr.

Objava. Podpisano vodstvo podružnice sv. Cirila in Metoda javlja vsem čestitim udom od sv. Ivana, Kolonje in Škorklje, da bode prvi letni zbor dne 23. oktobra ob 4. uri popoldne pri sv. Ivanu v dvorani gostilne „Al Boschetto“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnikovo o stanju podružnice. 2. Potrdilo začasnega ali volitev novega stalnega odbor. 3. Vpisovanje novih udov. IV. Vplačevanje ustanovnine in letnine za 1887. Vsi častiti udje in tudi vsi drugi vneti Slovenci iz omenjenih krajev se uljudno vabijo, da se tega zbora vdeležo ter svojo ljubezen do naroda slovenskega dejansko pokažejo.

Vodstvo.

Vabilo. Načelnstvo „podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico“ vabi najljudnejše vse čestite člane in druge slovenske rodoljube, da blagovolijo v prav velikem številu priti na podružnični letni zbor, ki bode v nedeljo dne 6. novembra 1887. l. v Šent-Lenartu pri sedmih studenih v Majerčevi gostilni ob treh popoldne. Dnevni red: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev dveh pregledovalcev računov. 5. Volitev novega načelnstva. 6. Deklamacije: a) Borisov krst. Zložil Fr. Krek. b) Limbarška gora. Po narodni zložil P. Hicinger. 7. Slučajni nasveti in predlogi. 8. Šaljiv govor. Po končanem dnevnem redu prosta zabava.

„Koroških bukvic“ je izišel ravno kar 4. snopič z jako mikavnim berilom. Stopita tu na plan dva dozadj Slovincem neznana, pa duhovita in talentirana koroška narodna (ljudska) pesnika: Draboznik in Lesičjak. Prvi je bil iz Lipe pri Vrbi, in je že davno umrl; drugi še živi v Klobasnici v podjunske dolini, edinem kraji na Koroškem, kjer raste vino, rudeči žitarci. Zanimive so v bukvicah tudi zgodovinske in gospodarske drobtinice; povesti pa so prav iz življenja vzete. Vsak snopič velja 10 kr. V celem letu pride 12 snopičev, toraj 1 gl. 20 kr. pol leta 60 kr. Pošilja se pod naslovom Filip Haderlap, pisatelj v Celovcu.

RAZNE VESTI.

Prorokovanje vremena za konec leta 1887. pred 300 leti. Nek dunajski list objavlja prorokovanje vremena, koje je napisal pred 300 leti nek učenjak. Za ostalo dobo tega leta prorokuje to-le: Oktobra zadnji četrt jako lep, suho vreme, mrz, november jako mrzel, hud veter, suho, nebo jasno; potem viharno in hud mrz; proti koncu meseca hud mrz, lepo vedro nebo, noči jasne. December: Oblačno, veter, hud mrz, sneg; proti koncu še hujski mrz. — Kar se tiče mraza, uže smo prepričani, da je rajni učenjak pravo zadel.

Državni telefon. Omenoli smo uže, da nameruje država vporabo telefona jako razširiti. Dne 7. t. m. pa je izdalo trgovinsko ministerstvo naredbo, s koje se ureduje telefon spojen z državnim brzojavom. — Večini je bilo do sedaj jako težko služiti se te jako praktične iznajdbe, ker je bila pristojbina visoka. Država pa napravi javne sobe za razgovarjanje, kjer bode za malo denarja imel vsakdo pristop. Pristojbina za „Fonograme“ je ta-le: Temeljna taksa iznaša 5 nč., zraven tega za vsako besedo 1/2 nč.; za vporabo sobe, odnosno za pristop 20 novč. za vsakih 5 minut. — Ako se ta cena primeri sedanjej visokej ceni za telefonične razgovore,

gotovo se je nadejati, da se bode občinstvo te nove naredbe v velikej meri posluževalo.

Ženske — policijski uradniki. Iz Pešte javljajo, da so tamo prosile nekatere gospodičine, koje službujo pri telefonu na policiji, naj jim dovoli ministerstvo nošo policijskih uradnikov, naglašajoč, da strazarji uradnico v navadnej ženskej obleki uradnicom tobož ne poznajo. Akoprav dotične gospodičine z strankami ne občuju, vendar je ministerstvo nošjo službene obleke dovolilo. Gospodičine pri telefonu tedaj možko korakajo z uradniško bluzo, na katerej tudi ne manjkajo zlate rozete. Policijski uradniki se tej gizdavosti naravno jako hudé. To je prav začetek ženske „emancipacije“!

Skrb za otroke. Jako hvalevredna je misel, koje so sprožili nekoji človekoljubi na Dunaju. Znano je, da mnogo otrok siromašnih starišev večkrat po 3, 4 dni ne dobi gorke hrane. Statistika je dokazala, da obiskuje šole na Dunaju med 90.000 otrok, čez 2500 taci, kateri se večinom sitijo z suhim kruhom. Da bi se temu žalostnemu stanju pomoglo, pozivali so dunajski časopisi premožnejše prebivalstvo, da se napravi takim ubogim otrokom vsak dan kosilo. Potrebno je zato poprečno 38.000 gl. na leto. Prvi je podaril bogataš baron Königswarter v ta namen 10.000 gl. in blagodušno dunajsko prebivalstvo je nato denar kar sipalo, tako da je plemeniti namen za mnogo let dosežen.

Junaške Italijanke. Razni ital. listi poročajo, da so nekatere visoke dame predložile vojnemu ministru, naj se stavijo v boj proti divjim Abisincem čete deklet na konju. Minister je baje odgovoril damam, da je afrikansko solnce prevročé za enako romantične glavice.

Nova raznesljiva tvarina. Dne 2. t. m. se je odprla v Peterburgu razstava lovskih predmetov. Posebno pozornost je probudila neka tvarina, imenovana „Silotvor“, koje jo iznašel inženir Rückteschell. Ta iznajdba popolnoma nadomeščuje smodnik ter ga celo prekosí. „Silotvor“ ima namreč petero moč navadnega smodnika ter se posmudi brez dima in brez ostankov; tudi pok je mnogo slabši kakor z smodnikom in puška ne rukne tako silovito. Zraven tega pa ima še to lastnost, da ne poškoduje niti papirnatih niti kovanih patron. Uže se samo z ognjem ali pa, ako se pogreje na 200° Celz. Moker se ne užge, posušen pa dobi zopet vse prvotne lastnosti.

Tigri v Rusiji. Iz Peterburga javljajo, da so se pokazali tigri pri Vladivostoku v Sibiriji in v obližju kaspiskega morja. To je prvi slučaj, da se vidi ta zver v Rusiji. — Posrečilo se je dva ujeti ter odposlali so ju živa v Peterburg.

„Vereinfachtes Volapük“ je ime praktičnej slovniči za novi svetovni jezik, koje je izdal Aug. Schneid v zalogi C. Wiklerja v Brnu. (Brünn Rennergasse št. 2). Knjižica je jako umljiva ter jo priporočamo vsem, koji so vešč nemščine ter imajo veselje do novega jezika. Stane samo 60 vinarjev.

Listnica uredništva.

Pravicoljub na Tolminkem: Ne moren o sprejeti, nečemo netti prepira.

Nič več zobobolov.

Voda za zobe lekarničarja G. B. Rovis ozdravi hipoma vsak največi zobobol, zabrani narejenje tartara in gnjilje zob, ohrani bele, ojači zabrne in čisti ustni dih. Na prodaj v lekarni ROVIS Corso 47 po 50 kr. steklenica. 1—10

Andrija Sormann

posestnik in trgovec

je dne 17. t. m. ob 8 uri zjutraj previden z sv. zakramenti za umirajoče po dolgej in težkej bolezni v 79. letu svoje dobe v Gospodu zaspal.

Prežalostni sinovi Franjo in Anton, hči Marija ud. Kosler, sestra Agneza ud. Willitschitsch ter nečaki Andrin in Mercedes Sormann, Ivan, Peter, Marija in Olga Kosler, Ema ud. Seemann, in dr. Anton Seemann javljajo to žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb je bil danes 19. t. m. ob 10 in pol uri d. pol. od lastne hiše na trgu del Fieno.

V Trstu, dné 19. oktobra 1887.

